

Data-gedreven lokaal bestuur

Een sprong voorwaarts met Oost-Vlaamse data-gedreven lokale besturen

Joachim Van den Bergh
Vera Van de Straat

www.linkedin.com/in/joaber

De slimste mandataris ter wereld

Optimus Prime	Chemisch	Input - ? - Output	... overall
Vlinder	Rechtszaak	... open	Change management
... het nieuwe goud	... de nieuwe olie	A naar B	Trust the ...

De slimste ambtenaar ter wereld

Optimus Prime	Chemisch	Input - ? - Output	... overall
Vlinder	Rechtszaak	... open	Change management
... het nieuwe goud	... de nieuwe olie	A naar B	Trust the ...

✓ DATA IS ...

✓ PROCES

✓ TRANSFORMATIE

We moeten het eens hebben over

- ✓ WAT DATA-GEDREVEN WERKEN IS
- ✓ WELKE PROCESSEN ERACHTER SCHUILEN
- ✓ HOE WE DE ORGANISATIE KLAARMAKEN VOOR DE TRANSFORMATIE TOT DATA-GEDREVEN LOKAAL BESTUUR (BELEID & ADMINISTRATIE)

SamenSlim
door data

Een greep uit de provinciale (digitale) ondersteuning voor lokale besturen

#SamenSlim door data

POLIS & data

- ▶ Data & Informatie (Data & Analyse, GIS, Informatieveiligheid), Provincies in Cijfers
- ▶ Groeitraject data-gedreven lokaal bestuur (2024)
- ▶ Slimme regio en Digitale Transformatie (Gemeente zonder Gemeentehuis)
- ▶ Digitale project(en)
 - ▶ EFRO Lokaal Data Denken Doen (3D)
 - ▶ VISUALO
 - ▶ Business Continuity Planning
 - ▶ Verenigingsregister: Vlot gebruik van lokale verenigingsdata
 - ▶ Extract Load Transform

- Informatieveiligheid
- GIS
- Digitale technologie
- Data en Analyse
- Smart City
- GAS
- Gedeelde platformen
- Raamovereenkomsten

SamenSlim
door data

Data-gedreven lokaal bestuur

1. Maak duidelijk waar je het (niet) over hebt

#SamenSlim door data

Als data géén goud of olie is
... wat dan wel?

Data eigenschappen die het overdenken waard zijn:

- Overvloedig
- Niet gelijkwaardig
- Risico vs waarde vs kost balans
- Geen AI zonder data
- Drijfveer voor samenwerking
- Asymmetrisch (eigenaarschap en hergebruik)
- Nood aan stewardship
- Nood aan vertrouwen (regelgeving)
- Zelfbeschikking en gevoel van controle

#SamenSlimWerken

10 REASONS

why we need to change how we approach data in today's society

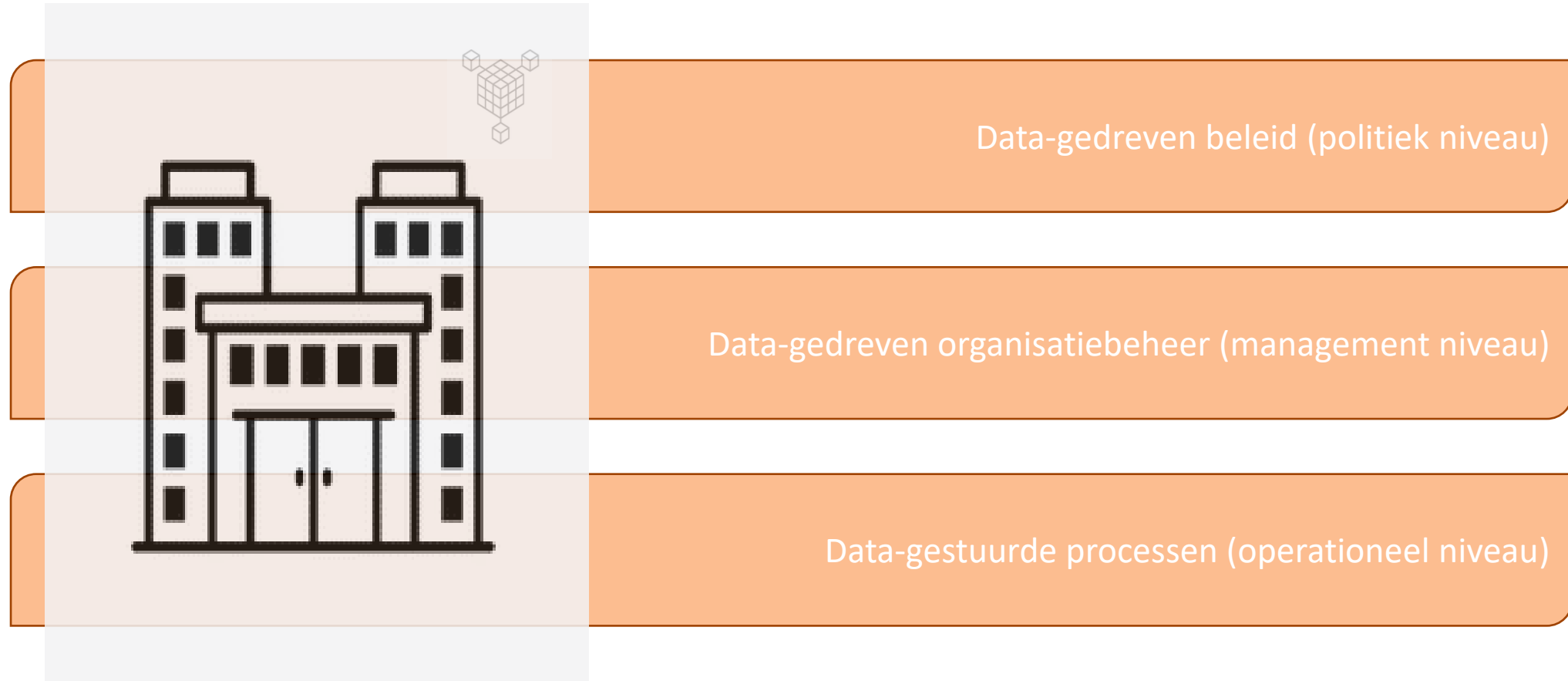
<p>Data is constantly being generated and can be reused in numerous ways to create value.</p> <p>Data is plentiful</p> 	<p>The value of data varies widely. Establishing metrics or processes to accurately value data is therefore essential.</p> <p>Data is not equal</p> 	<p>We need a balanced approach to data, weighing the risks of using data vs the risks of not using it.</p> <p>Data needs balance</p> 	<p>Acknowledging the critical role data plays for AI development will help understand and address embedded biases.</p> <p>Data enables AI</p> 	<p>Data is powerful when treated as a shared resource, a public good that can benefit all stakeholders, matching data supply and demand.</p> <p>Data is collaboration</p>
<p>Ensuring that the benefits of (re)using data are more equally spread is key to addressing inequalities.</p> <p>Data is asymmetrical</p> 	<p>Data should be seen as relational; its meaning and potential value should be determined by the information it contains and its collection method.</p> <p>Data is relational</p> 	<p>Data unlocks its full potential when held in the public trust and shared responsibly. That's the role of data stewards.</p> <p>Data needs stewards</p> 	<p>Public trust is essential, in legal compliance and as a key to a thriving data ecology. We need to move from individual consent to a social license.</p> <p>Data needs trust</p> 	<p>We have to identify new ways to make self-determination in the digital age a reality. A social license and data stewards are part of it.</p> <p>Data is agency</p>

 The Data Tank

Serving the common good together,
by using data differently.
datatank.org

provincie
Oost-Vlaanderen

Scope

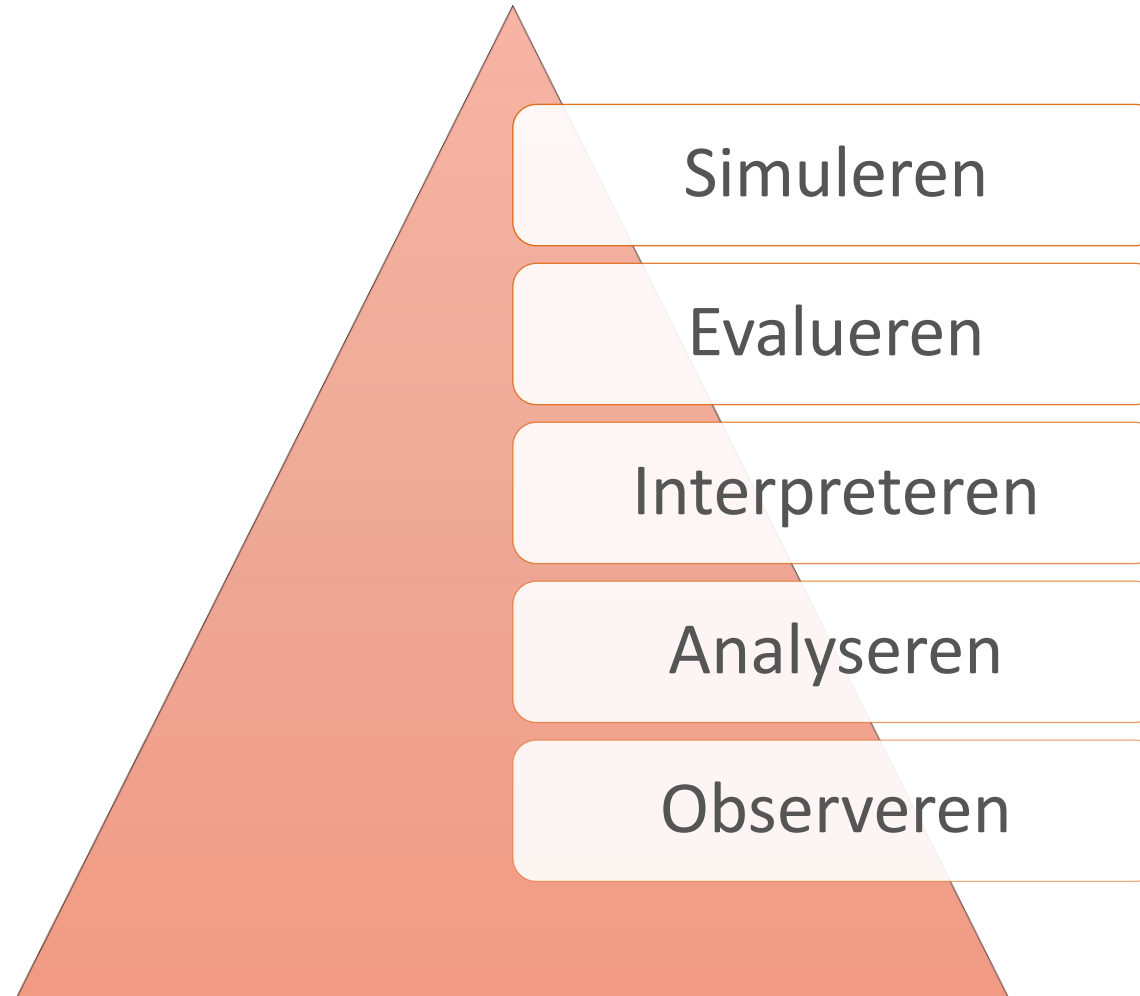

2. Praat over de waarde niet de slogans

Waarde opleveren voor lokaal bestuur – met data

- ▶ Wat is waarde voor het Lokaal Bestuur?
 - ▶ Data voor het bestuur: beter beleid
 - ▶ Data voor de organisatie / het management: betere processen
- ▶ Wat met andere doelgroepen?
 - ▶ Data voor de burger: voor betere diensten en informatie
 - ▶ Data voor domeinexperten: kennisopbouw en expertise
 - ▶ Data voor de bredere lokale gemeenschap (bedrijven, onderwijs): ondernemerschap, onderzoek en herbruikbaarheid
- ▶ <https://www.vlaanderen.be/stedenbeleid/smart-flanders/open-data-beleid/handboek-open-data-voor-lokale-besturen/4-hoe-begin-ik-als-lokale-overheid-aan-open-data>

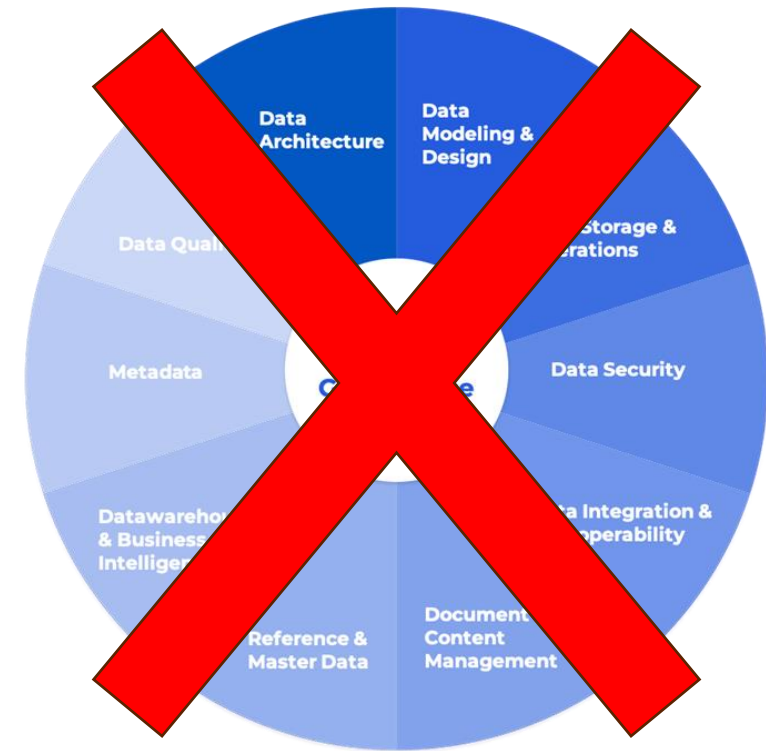
3. Eerst wandelen dan lopen - bewustwording

Stand van Zaken

- ▶ Vandaag
 - ▶ Ad hoc:
 - ▶ Reactie op een officiële vraag (vb. gemeenteraad) of verplichting (vb. omgevingsanalyse)
 - ▶ Build it and they will come - Open data heeft aangetoond dat het zo niet werkt (vraag- en aanbodzijde in parallel laten groeien)
- ▶ Morgen:
 - ▶ Vlaamse Overheid onderschrijft belang data maturiteit en wil ook (deels) ondersteunen (vb. datamaturiteit assessment Digitaal Vlaanderen)

Hoe beginnen we eraan?

- ▶ Uitwerken van een plan van aanpak voor de eigen organisatie
- ▶ Een duidelijk verhaal creëren – wat bedoelen we met data-gedreven werken in ons bestuur
- ▶ Oprichten van een groep van interne data ambassadeurs
- ▶ Aan de slag met concrete trajecten zoals Omgevingsanalyse en ambtelijk memorandum
- ▶ Opzetten van applicaties en dashboards ter ondersteuning van management
- ▶ Uitwerken van een business case en projectfiches voor data-projecten
- ▶ Eerste stappen richting een governance model voor data-gedreven werken
- ▶ Opstarten van data-projecten volgens simpele aanpak – beleidsvra(a)g(en) – databronnen – technologie – inzicht
- ▶ ...

Bron: DAMA – Data Management Body of Knowledge

4. Een aanpak voor het data-gedreven lokaal bestuur

Welkom in de echte wereld

... waar problemen en oplossingen complex zijn

- ▶ Perceptie vs Realiteit (of is het allebei interessant)
- ▶ Information overload vs schaarste
- ▶ Multidimensioneel en complex (wicked problems)

Waar is ... het 'wicked problem'

1. (In groep) Bepaal een notulist
2. Observeer (zoek) de maatschappelijke uitdaging of problematiek.
 - ▶ Probeer zo specifiek mogelijk te zijn? Voorbeeld: i.p.v. 'Mobiliteit' – 'Veilig naar school'
 - ▶ De notulist maakt een lijst van alle geïdentificeerde uitdagingen

Naar een data-gedreven beleid

4. Selecteer (in samenspraak) 1 of 2 maatschappelijke uitdagingen die u graag verder wil uitwerken met het oog op data-gedreven beleid
5. Formuleer voor de gekozen maatschappelijke uitdaging één of meerdere beleidsvragen (volzin in vraagvorm, wees zo specifiek mogelijk)
6. Bepaal welke data voor het beantwoorden van de beleidsvraag benodigd zijn. Waar zijn de data ter beschikking? Zijn er verschillende alternatieve bronnen? Ontbreekt er bepaalde data?
7. Bespreek: Hoe kan technologie assisteren in het verzamelen, analyseren of visualiseren van die data, voor de doelgroep beleidsmakers/ambtenaren/burgers/andere overheden ...?
8. Bespreek: Op welke manier kan deze beleidsvraag in de toekomst ondersteund worden met data? (denk aan permanente monitoring, beleidsevaluatie, benchmarking, performantiemeting ...)

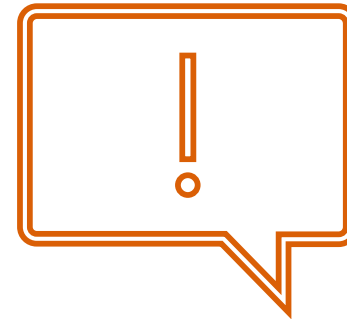
En op het eind resteren er nog een heleboel vragen

- ▶ In welke mate zal de massale introductie van A.I. voor data-op-orde of data-chaos zorgen bij lokale besturen?
- ▶ Wordt het eenvoudiger of net moeilijker om correcte data terug te vinden in de uitdijende online wereld?
- ▶ Wat is de waarde van data als die alom tegenwoordig is?
- ▶ Ga je als bestuur voorop of kom je na?
- ▶ Ga je alleen of samen, en in dat laatste geval, ben je dan ook bereid iets op te geven?
- ▶ Wat zijn de vaardigheden en (infra)structuren die lokale besturen nodig hebben voor het goed functioneren in de nabije (data-gedreven) toekomst?
- ▶ **Hoe zorgen we ervoor dat dit geen lasten maar wel een lustenverhaal wordt voor lokale besturen?**

#SamenSlim door data

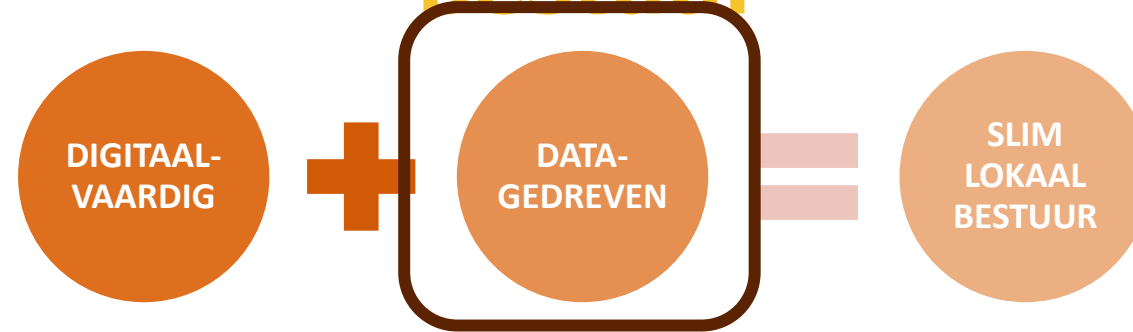
Mee op zoek naar antwoorden?

- ▶ Lokaal bestuur of regio die aan de slag wil met een traject op maat (workshop MT en/of mandatarissen)?
- ▶ Brand new! – leidraad starten met digitale transformatie in het lokaal bestuur (GZG)
- ▶ Opleiding – Data-gedreven Lokaal Bestuur (PAULO)

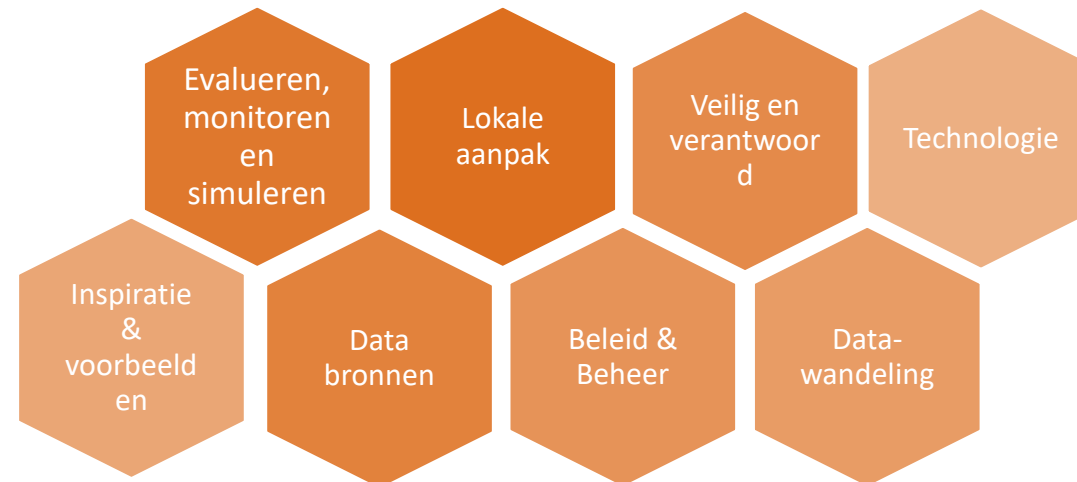

- ▶ Nieuwsbrieven POLIS
- ▶ Kennisupdates [LinkedIn](#)
- ▶ Polis@oost-vlaanderen.be
- ▶ Joachim.van.den.bergh@oost-vlaanderen.be
- ▶ Vera.van.de.straat@oost-vlaanderen.be

Data-gedreven werken voor het slimme lokaal bestuur

- ⚡ **Uitdaging:** het stroomlijnen van begrip over **data-gedreven werken** (wat, hoe en waarom) tussen MT en CBS
- 👥 **Aanbod:** een workshop op maat van het Lokaal Bestuur (optioneel regionaal) met doelgroep MT en CBS om gezamenlijk te ontdekken wat data-gedreven werken is, waarom het belangrijk is, wat het LB al doet op dat vlak, en hoe ze dat verder kunnen ontwikkelen. Geen technisch maar wel een laagdrempelig strategisch verhaal.

Interesse om dit in uw lokaal bestuur te organiseren?
Meer info?
Contacteer
joachim.van.den.bergh@oost-vlaanderen.be , coördinator
slimme regio & innovatie

SamenSlim
door data

Feedback

- ▶ Scan de QR en bezorg ons uw gewaardeerde feedback!